Programma van Toetsing en Afsluiting

2026 - 2028

vmbo klas 3 theoretisch/gemengde leerweg
Stevensbeek

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Korte uitleg over examens 4
Schoolexamen 4
Afronding eindcijfers schoolexamen 4
Centraal examen 4
Afronding definitief eindcijfer 4
Beoordeling 4
Toegestane hulpmiddelen 5
Instroom/ doorstroom / terugvaloptie 5
Nadere uitwerking, horend bij examenreglement Metameer 2026-2027 6
Onregelmatigheden (beschreven in artikel 11 en 12 van het examenreglement) 6
Te laat komen en verhindering bij het schoolexamen (beschreven in artikel 50 van het examenreglement) 6
Inhalen van een PTA-toets 7
Herkansing van het schoolexamen (beschreven in artikel 54 van het examenreglement) 7
Programma van Toetsing en Afsluiting 8
Opbouw cijfers beroepsgericht programma gemengde leerweg 9

Inleiding

Beste kandidaat,

Je ontvangt dit document omdat je dit jaar toetsen gaat maken voor het schoolexamen en/of het centraal examen. De informatie die in dit document staat is niet alleen belangrijk voor jou, maar ook voor je ouders. Lees dit document dus eens rustig door, laat het lezen aan je ouders. De informatie uit dit document is ook terug te vinden op de website; www.mezzoscholen.nl

Een ander belangrijk document, dat over de examens gaat, is het Examenreglement. Dit reglement is ook te vinden op de website van Mezzo-scholen. In dit reglement kun je alle wettelijke regels en afspraken vinden die te maken hebben met de examens. Deze informatie kun je altijd raadplegen.

In dit document vind je de volgende informatie:

- Een korte uitleg over de examens
- Enkele belangrijke artikelen uit het examenreglement
- Uitleg over het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting, ook wel schoolexamen) genoemd
- Een overzicht van het PTA van de vakken in jouw leerjaar en leerweg

Wij wensen je alvast heel veel succes met het maken van je examens!

Korte uitleg over examens

Het examen bestaat uit twee delen: een schoolexamen (zie het PTA) en het centraal examen.
De regels die voor het centraal examen gelden, gelden ook voor het schoolexamen. Deze regels zijn erg belangrijk, vandaar dat we hieronder enkele regels hebben vermeld en uitgelegd.

Schoolexamen

Voor alle vakken leg je een schoolexamen af. Een schoolexamen bestaat altijd uit meerdere onderdelen. Deze onderdelen staan per periode aangegeven in het PTA.

Voor enkele vakken kan het zo zijn dat in leerjaar 3 al schoolexamens worden afgenomen. Deze vakken zijn het profielvak, maatschappijleer, kunstvakken inclusief CKV en LOB. Voor maatschappijleer, informatietechnologie, kunstvakken inclusief CKV, LOB, sport en bewegen en rekenen leg je alleen een schoolexamen af. Rekenen geldt alleen voor die leerlingen, die het vak wiskunde niet in hun examenpakket hebben.

Afronding eindcijfers schoolexamen

Het eindcijfer van het schoolexamen wordt afgerond op één decimaal. Wanneer het gemiddelde van alle schoolexamencijfers een getal is met 2 decimalen dan wordt dit zoals in de voorbeelden afgerond.
Bijvoorbeeld: 5,45 → 5,5 en een 5,44 → 5,4

Centraal examen

Dit deel van het examen wordt afgenomen met opgaven die verstrekt worden door het College voor Toetsing en Examens. De centrale examens worden afgenomen op landelijk vastgestelde momenten of tijdvakken. De digitale examens voor de leerwegen basis en kader worden door de school zelf ingepland.

Je mag pas aan het centraal examen deelnemen als je het schoolexamen volledig hebt afgerond.

Afronding definitief eindcijfer

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen en wordt afgerond op een heel getal. Is dit gemiddelde geen heel getal, dan wordt, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dit 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bijvoorbeeld; een 5,55 wordt een 6, een 5,45 wordt een 5.

Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Is dit cijfer niet een geheel getal, dan wordt in twee stappen afgerond. Bij de eerste stap blijft, indien de tweede decimaal een 4 of lager is, de eerste decimaal staan en vervalt de tweede decimaal. Indien de tweede decimaal een 5 of hoger is, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd en vervalt de tweede decimaal. Bij de tweede stap wordt het cijfer naar boven afgerond wanneer de eerste decimaal een 5 of hoger is en naar beneden wanneer de eerste decimaal een 4 of lager is.
Bijvoorbeeld: 5,44 → 5,4 → 5 en een 5,45 → 5,5 → 6

Beoordeling

Voor de meeste vakken komen er cijfers te staan op je examenlijst. De vakken **kunstvakken inclusief CKV**, LOB, sport en bewegen en het profielwerkstuk zijn de uitzondering op die regel. Deze onderdelen worden beoordeeld met een onvoldoende, voldoende of goed. Voor al deze vakken moet je een voldoende of goed behalen om te kunnen slagen.

Toegestane hulpmiddelen

Eendelig woordenboek Nederlands bij schriftelijke en digitale examens
Schrijfmaterialen
Tekenpotlood
Blauw en rood kleurpotlood
Liniaal met millimeterverdeling
Geodriehoek of windroos
Gum
Rekenmachine
- mag niet aangesloten worden op het lichtnet
- mag niet tijdens het examen opgeladen worden
- mag geen geluidsoverlast bezorgen
- mag geen schrijfrol, alarm, zend- of ontvangstmogelijkheden hebben
- mag niet programmeerbaar zijn
- mag niet alfanumeriek (=letters op het scherm) zijn
- mag geen grafieken kunnen weergeven

Hulpmiddelen per vak:

Engels	woordenboek NE-EN en EN-NE
Duits	woordenboek NE-DU en DU-NE
Nask1	binas

Let op:
Een digitaal woordenboek en het gebruik van de rekenfuncties op de computer zijn **niet** toegestaan.

Instroom/ doorstroom / terugvaloptie

Instroom en doorstroom
Sommige leerlingen maken gebruik van het recht van stapelen, of stromen door vanuit een andere leerweg.

Hiervoor geldt:
Er volgt wanneer nodig een inhaalprogramma voor de vakken waarvoor een PTA van toepassing is. Hiermee wordt voldaan aan het betreffende PTA.

Terugvaloptie
Mocht een kandidaat bij het examen in een vak op een hoger niveau gebruik maken van de terugvaloptie, blijft het SE cijfer dat eerder op het hogere niveau is behaald van kracht. Kortom; de terugvaloptie geldt voor de vakken met een centraal examen. Mocht een leerling een vak op hoger niveau doen en valt het resultaat tegen, dan mag een leerling herkansen op zijn oorspronkelijk niveau.

Nadere uitwerking, horend bij examenreglement Metameer 2026-2027

Onregelmatigheden (beschreven in artikel 11 en 12 van het examenreglement)

Let op: dit geldt ook voor schoolexamens.

Als je werkt aan een examenonderdeel (schoolexamen of centraal examen), moet je je houden aan een aantal regels.

De regels komen er in grote lijnen op neer dat je:

- Werk op de afgesproken tijden moet inleveren;
- Op tijd aanwezig moet zijn;
- Niet mag spieken en geen gelegenheid tot spieken mag geven;
- Niet mag praten of op een andere manier communiceren onder een examen;
- Niet het werk van iemand anders mag inleveren;
- Niet zonder geldige reden afwezig mag zijn bij een examen

Als er een melding wordt gemaakt van een onregelmatigheid, volgt altijd een officiële procedure. Er volgt in eerste instantie een gesprek tussen jou en de examencommissie.. Daarna kan er een beslissing worden genomen door de rector of locatiedirecteur en laat de school die aan jou en je ouders (schriftelijk) weten.

Onderdeel van die beslissing kunnen zijn, bijvoorbeeld:

- Het toekennen van het cijfer 1,0 voor (een toets van) het schoolexamen of van het centraal examen.
- Het ontzeggen van (verdere) deelname aan één of meer (herkansings)zittingen van het schoolexamen of het centraal examen
- Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen.
- Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de locatiedirecteur aan te wijzen onderdelen, in het volgende tijdvak voor zover het centrale examens betreft.

Te laat komen en verhindering bij het schoolexamen (beschreven in artikel 51 van het examenreglement)

Je bent verplicht om alle PTA-onderdelen af te ronden.

- Als je ziek bent of door een andere geldige reden niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen moet dit **vóór aanvang** van het schoolexamen telefonisch worden gemeld bij de examensecretaris.
- Als je een onderdeel van het schoolexamen door een geldige reden niet hebt kunnen maken, heb je het recht om deze in te halen.
- Als je zonder geldige reden afwezig bent bij een onderdeel van het schoolexamen dan geldt dit als een onregelmatigheid.
- Als je te laat bent bij een schriftelijke toets mag je tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van het examen tot het examenlokaal worden toegelaten, tenzij de examensecretaris en/of rector anders beslist. Je moet de toets binnen de vastgestelde tijdsduur afleggen; je levert je werk dus op het tijdstip in dat voor de andere kandidaten geldt. Als je meer dan 30 minuten te laat bent, word je niet meer toegelaten.
- Als je te laat komt bij een mondelinge toets, een practicum of luistertoets dan word je uitgesloten voor dit examen.

Inhalen van een PTA-toets

Het is erg belangrijk dat je zo veel mogelijk aanwezig bent bij een geplande PTA-toets. Controleer daarom direct nadat een toets is opgegeven of je geen andere afspraak hebt op dat moment (bijv. tandarts, intakegesprek o.i.d.).

Als je op het moment van afname van een PTA-toets toch niet aanwezig bent en je bent correct afgemeld met geldende reden, meld je dan zo spoedig mogelijk na terugkeer bij de vakdocent om een afspraak te maken voor het inhalen van de toets op één van de inhaalmomenten. Deze staan in de jaaragenda aangegeven.

Herkansing van het schoolexamen (beschreven in artikel 59 van het examenreglement)

Voor de schoolexamens mag je soms een herkansing doen. De regels daarvoor vind je in de herkansingsregeling hieronder.

- De docenten beslissen welke toetsen herkansbaar zijn, deze zijn terug te vinden in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
- Herkansingen worden opgegeven bij de eindexamensecretaris.
- Als je je hebt ingeschreven voor een herkansingstoets, ben je verplicht naar behoren aan die toets deel te nemen.
- Voor een toets die wordt herkanst, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer.
- Als je niet aanwezig bent op het moment van de herkansing, vervalt de mogelijkheid om het vak op een ander tijdstip te herkansen.
- In het examenjaar heb je aan het eind van elke schoolexamenperiode recht op herkansing van één onderdeel uit de voorgaande periode met een maximum van drie per jaar.
- Voor de voor-examenjaren heb je na de laatste schoolexamenperiode recht op herkansing van één onderdeel.
- Voor het vmbo geldt er een aparte herkansingsregeling voor het vak maatschappijleer. Het is niet mogelijk om voor maatschappijleer één onderdeel van het PTA te herkansen. Het herexamen omvat een selectie van alle onderdelen uit het maatschappijleerprogramma. Een leerling die een eindcijfer heeft behaald dat lager is dan 6 moet een herexamen aangeboden krijgen.

Voor alle overige regelgeving verwijzen we je naar het Examenreglement 2026-2027, dyslexieprotocol of het protocol voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte welke te vinden zijn op de website van Mezzo-scholen.

Programma van Toetsing en Afsluiting

Het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) gaat over het Schoolexamen (SE).
Dit vindt plaats in het 3e en 4e leerjaar. Aan het eind van het 4e leerjaar wordt het SE afgesloten en neemt de leerling deel aan het Centraal Examen (CE)
Het definitieve eindcijfer voor een vak is het gemiddelde van het SE en het CE.

De toetsen worden onderverdeeld in een toetstype met een bijbehorende wijze van afname. De te gebruiken afkortingen zijn als volgt:

- **Toetstype**
  Ha = handelingsdeel
  PO = praktische opdracht
  T = theoretische toets

- **Wijze van afname**
  D = digitaal
  M = mondeling
  P = practicum
  S = schriftelijk
  V = verslag

- **Toetstijd (aangegeven in minuten)**
  De duur kan per locatie verschillen.
  Voorbeeld: 50/100/150 minuten

- **Hulpmiddelen**
  W = woordenboek (ND, DN enz.)
  NGR = Niet-grafisch rekenmachine
  GR = Grafisch rekenmachine
  LAP= Laptop
  B = Binas

- **SE/CE Deze info voegen we toe aan de kolom eindtermen (bijv. “A1, B2 (SE)”)**
  1/ SE = Verplichte SE examenstof
  2/ CE = Examenstof die ook in CE wordt getoetst
  3/ BG =Bevat lesstof bepaald door bevoegd gezag (=keuze)

De exameneenheden en kerndoelen staan in de syllabus per vak, zie www.examenblad.nl

Opbouw cijfers beroepsgericht programma gemengde leerweg

Het beroepsgerichte programma in de gemengde leerweg bestaat uit de volgende vakken:
1. het profielvak, bestaande uit twee aangewezen profielmodulen, dat met een cspe wordt afgesloten
2. (minimaal) twee beroepsgerichte keuzevakken, die elk enkel met een schoolexamen (se) worden afgesloten.

Vanwege de omvang van het profielvak en de ook het aantal verplichte beroepsgerichte keuzevakken in de gemengde leerweg, worden de eindcijfers voor de beroepsgerichte vakken gecombineerd tot één combinatiecijfer gemengde leerweg.

Voor de bepaling van het eindcijfer voor het profielvak tellen de resultaten van het schoolexamen (se) en cspe elk voor 50% mee.

Elk beroepsgericht keuzevak wordt afgesloten middels een schoolexamen (se) (conform het PTA).
Dit levert per keuzevak een afgerond eindcijfer op.

Combinatiecijfer gemengde leerweg
Voor de bepaling van het combinatiecijfer voor het beroepsgericht programma (profielvak + twee beroepsgerichte keuzevakken) in de gemengde leerweg telt het eindcijfer van het profielvak net zo vaak mee als het aantal eindcijfers van de beroepsgerichte keuzevakken. De opbouw van het combinatiecijfer beroepsgericht programma in schema:

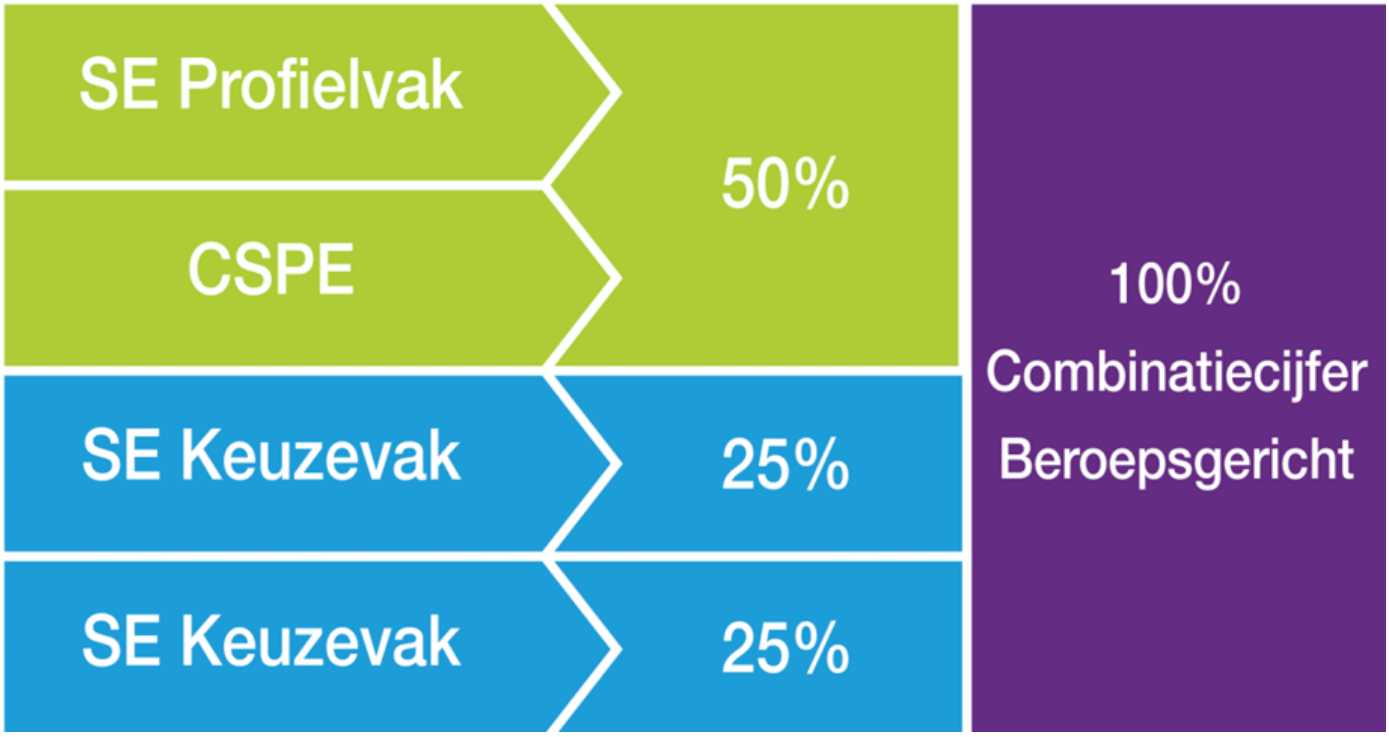

Maatschappijleer 2026-2027 verplicht voor alle bktg leerlingen									
Afname-periode	Code	Toets-type	Wijze van afname	Duur in min.	Weging in %	Eind-term(en)	Herkans-baar ja/nee	Hulp-middelen	Omschrijving
3 vmbo TG									
1	1.1	T	S	50	10	ML1/K/1.1 ML1/K/6.9 (SE)	Nee	W	H1: Wat is maatschappijleer?
2	2.1	T	S	50	15	ML1/K/5.7 ML1/K/6.9 (SE)	Nee	W	H4: Politiek
2	3.1	PO	D	200	15	ML1/K/2 ML1/K/3 (SE)	Nee		Opdracht Eigen Politieke Partij
3	3.2	T	S	50	10	ML1/K/4.5 ML1/K/5.7 ML1/K/7.11 (SE)	Nee	W	H3: Cultuur en Identiteit & H7: Pluriforme Samenleving
4	4.1	PO	V	120	10	ML1/K/5.7	Nee		Opdracht Mijn Werk en Ik
4	4.2	T	S	50	20	ML1/K/5.7 (SE)	Nee	W	H5: Rechtsstaat
4	4.3	T	S	50	100	ML1/K/1.1 ML1/K/6.9 (SE) ML1/K/5.7 ML1/K/6.9 (SE)	Nee	W	Superherkansing: H1: wat is ma1 H4: politiek

Voor Maatschappijleer geldt een herkansing aan het einde van het schooljaar voor alle leerlingen. Leerlingen die na afronding van het PTA een 5,44 behaald hebben, worden verplicht deel te nemen aan de herkansing. In deze herkansing komen alle thema's aan bod die behandeld zijn in leerjaar 3. Dit gebeurt in de vorm van een schriftelijke toets. Deze toets wordt afgenomen aan het einde van periode 4. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindcijfer van maatschappijleer, als het cijfer voor de herkansing hoger ligt dan het eindcijfer.

CKV 2026-2027									
Afname-periode	code	Toets-type	Wijze van afname	Duur in min.	Weging in % of O/V/G	Eind-term(en); SE/CE/BG	Herkans-baar ja/nee	Hulp-middelen	Omschrijving
3 vmbo B									
KZP "Who am I"	1.1	PO	V	250	O/V/G	K1/K2/K3/K4 SE	Nee		Voorstellen start kunstdossier
CAP 1	1.2	PO	P		O/V/G	K1/K2/K3/K4 SE	Nee		Verdieping/ reflectie In kunstdossier
CAP 2 Eigen product	2.1	PO	P		O/V/G	K1/K2/K3/K4 SE	Nee		Verdieping/ reflectie in kunstdossier
CAP 3	2.2	PO	P		O/V/G	K1/K2/K3/K4 SE	Nee		Verdieping/ reflectie in Kunstdossier
CAP 4 incl LOB	3.1	PO	P		O/V/G	K1/K2/K3/K4 SE	Nee		Verdieping/ reflectie in Kunstdossier
Kunstdossier reflectie	4	PO	V		O/V/G	K1/K2/K3/K4 SE	Ja		Digitaal kunstdossier

Dienstverlening en producten 2026-2027 *verplicht voor alle leerlingen die afstromen van HV3 naar TG4* keuzevak Podium (1909)									
Afname-periode	Code	Toets-type	Wijze van afname	Duur in min.	Weging in %	Eind-term(en) SE/CE/BG	Herkans-baar ja/nee	Hulp-middelen	Omschrijving
3HV									
4	4.1	PO	D	100	20	K/D&P/5.2 (SE)	Nee		Lesbrief 1; draaiboek
4	4.2	PO	P	50	15	K/D&P/5.2 (SE)	Nee		Lesbrief 2; grimeren
4	4.3	PO	D	100	20	K/D&P/5.1 (SE)	Nee		Lesbrief 3; promotie en marketing
4	4.4	PO	P	90	15	K/D&P/5.2 (SE)	Nee		Lesbrief 4; koken
4	4.5	PO	D	100	15	K/D&P/5.3 (SE)	Nee		Lesbrief 5; vergunningen en veiligheid
4	4.6	PO	D	100	15	K/D&P/5.1 (SE)	Nee		Lesbrief 6; licht geluid decor

Dienstverlening en producten 2026-2027: *verplicht voor alle bktg leerlingen* keuzevak 1 Wonen en design (1721)									
Afname-periode	Code	Toets-type	Wijze van afname	Duur in min.	Weging in % of O/V/G	Eind-term(en) SE/CE/BG	Herkans-baar ja/nee	Hulp-middelen	Omschrijving
3 vmbo TG									
1-2	1	PO	S		25	K/EO/10.1 (SE)	Nee	W LAP	Boekje: Een woonstijl-*concept* bedenken voor een opdrachtgever
1-2	2	PO	Pr		40	K/EO/10.2 (SE) K/EO/10.3 (SE)	Nee	W LAP	Een woonstijlconcept ontwerpen voor opdrachtgever. (Pitch)
1-2	3	PO	Pr of V		15		Ja	W LAP	Terugblik
1-2	4	PO			20		Nee		Beroepshouding

Dienstverlenging en producten 2024-2027 Keuzevak 1: Podium *(bezemklas programma gespreid examen / stapelaars / doubleurs schooljaar 24-27) (1909)*									
Afname-periode	Code	Toets-type	Wijze van afname	Duur in min.	Weging in %	Eind-term(en)	Herkans-baar ja/nee	Hulp-middelen	Omschrijving
3 vmbo TG									
1-2-3-4	1	PO	S		20		Nee	W LAP	Theorie
1-2-3-4	2	PO	S		45		Nee	W LAP	Praktijk
1-2-3-4	3	PO	PR of V		15		Ja	W LAP	Terugblik
1-2-3-4	4	PO			20		Nee		Beroepshouding